

LBRIS

We know
books

GYULA I. ANTON

Tony,

**băiat de cartier,
polițist și aventurier**

București, 2025

CUPRINS

Prefață	9
PARTEA ÎNTÂI	15
Moartea mamei	17
Un an paralizat în pat	24
Malagambiștii	32
PARTEA A DOUA	55
Școala navală	56
Prietenii și peripeții	62
PARTEA A TREIA	73
Școala de ofițeri și sosirea în miliția portului Constanța	74
Succesele din miliția navală	81
Marea, plaja și amorul	98
PARTEA A PATRA	111
Institutul de Criminalistică	112
Misiuni periculoase	114
Căile întortocheate ale vieții	129
Arhivă foto	142

Moartea mamei

Prima încercare grea din viața mea a constituit-o decesul mamei mele naturale Maria, care s-a chinuit timp de 7 zile la Spitalul Colțea, suportând dureri foarte mari de la arsurile care au cuprins-o pe întregul corp și față, ce păreau ca șoricul porcului afumat și necurățat. Când veni vorba despre acest animal, porcul, în timpul copilăriei nu mi-a lipsit să privesc sacrificarea acestuia, la Ignat, la care participau și câțiva vecini, precum și noi mergeam la Ignat, la ei, la pomana porcului. Aceasta era una dintre modalitățile prin care, la vremea copilăriei mele, funcționa aproape perfect comunicarea dintre oameni, care nu se mai întâlneau la români în ultima vreme. Îmi amintesc că prin minune, la vârsta mea de 3 anișori, când mergeam cu rudele la mama arsă, cum își dorea, plângând, să mă îmbrățișeze și ajungând în patul ei țipa de durere și cerea să mă ia de pe corpul ei.

Această mare tragedie în care mama mea naturală și-a găsit sfârșitul la 9 noiembrie 1940 a cauzat-o incendiul ce a avut loc în apartamentul nașilor mei, din strada Sfântul Ionică, unde mama venită recent de la Paris, unde a stat doi ani ca femeie de serviciu la locuința ministrului Justiției

Ion Marinescu, și venise în casa nașilor să pregătească sărbătorirea a trei ani de la nașterea mea. În aceea încăpere a ajutat la curățenie, și-a pus hainele, pantofii și bijuteriile pe un scaun de lemn, a dat cu neofalină pereții placați cu lemn (lambriuri) la locul unde se găsea o priză electrică, nu a șters și nu a uscat bine neofalina și când a introdus ștecherul în priză s-au produs scânteii, care au ajuns la micul lighean cu neofalină și au izbucnit flăcările pe întregul corp și fața mamei. Apelând la ajutor cu strigăte de durere, cei veniți s-au repezit întâi și i-au luat bijuteriile, i-au smuls cerceii din urechi și lanțul de la gât până a sosit Salvarea și pe mama au găsit-o inconștientă, fiind arsă în întregime.

Mama a stat peste doi ani la Paris la casa ministrului Ion Marinescu ca femeie de încredere. În timp ce lucra la ministru în București, s-a cunoscut și s-a căsătorit cu tata care era fochist la locuința ministrului care i-a recomandat-o pe mama spre căsătorie. Rudele, vecinii și cunoștințele mamei au întâmpinat-o pe mama venită de la Paris, glumind că s-a transformat într-o adevărată franțuzoaică având vorba mult schimbată. Ea, femeie simplă de la țară, din comuna Mâneciu Pământeni, era bine cunoscută de familie și apropiații săi că avea o minte brici, era extrem de manierată, dar nu știa decât să se semneze și învățase franceza cu un accent foarte natural. Rudele și vecinii, indiferent de vârstă, îi spuneau „Coana Mărioara“, din respectul pe care îl aveau față de ea.

Născând la o vârstă înaintată, la 41 de ani, mama a avut o naștere foarte grea, iar doctorul mamoș de pe vremea aceea (9 noiembrie 1937) a fost nevoit să folosească un forceps asemuit cu un clește ale cărui urme eu le-am purtat bună parte din timp câte unul pe fiecare tâmplă. Din dorința neasemuită de a avea

un copil care nu spera să mai apară și din sentimentul matern simțit la prima îmbrățișare a propriului fiu, mama nu mai conținea să mă denumească „bulgărașul de aur al mamei“.

Nu pot trece peste amintirea figurii nașului meu Iacob, din Ardealul de Nord, pe care toată lumea îl asemăna cu Iosif Visarionovici Stalin, fața și mustața lui făcându-l să fie asemuit cu sosia lui Stalin. Nu l-am apreciat niciodată pe acest bandit politic al vremurilor sale, dar trebuie să recunoaștem că, el fiind de origine rus, din Georgia, la aceea vreme se știa că cei mai frumoși bărbați proveneau tocmai din ținutul Georgiei, Stalin fiind unul dintre ei, bărbat frumos cu un corp athletic de invidiat ca și mustața pe care o purta cu multă grijă și demnitate.

Una dintre dorințele de viitor ale mamei după nașterea mea a fost ca să devin doctor, iar când va citi firma de la cabinet, să vadă că scrie „Dr. Anton Ghiula“.

Mama mea făcea parte dintr-o familie cu doisprezece copii, întrucât bunica mea Țața Lixandrina a avut doi soți. Cu primul, Gheorghe Drăgănoiu, șase copii naturali, dar după moartea acestuia bunica s-a recăsătorit cu tata mare Bălăceanu cu care a mai făcut încă șase. Acesta era de meserie dulgher și bătea șindrila la acoperiș la multe case din jurul Mâneciului, fiind solicitat ca meseriaș renumit de la Vălenii de Munte până la Ploiești, însă avea și darul beției. Bunicul Bălăceanu era un poznaș, mai ales când era beat și participa la o petrecere dar și când era invitat la înmormântări și priveghi, participanții nepuțându-și stăpâni râsul. De pildă, îmi amintesc că la priveghiul unui vecin pe nume Ion, a reproduș cum îl jelea nevasta pe cel decedat zicând: „Scoală Ioane, scoală, că amărâtu de Dumitru mi-a băgat părul înăuntru“, referindu-se la pomul păr lăsat de decedatul Ion ca hotar natural între cele două curți vecine.

Sau în vacanțele de iarnă sau primăvara, pe care le petreceam la mamaia Lixandrina la Mâneciu; o vedeam pe aceasta ajunsă la saturație cu chefurile bunicului Bălăceanu. Când venea beat, îl ocăra și îl întreba: „De ce te-ai îmbătat din nou“, iar acesta nu recunoștea că e beat, deși de-abia se mai ținea pe picioare, fiind obligat de bunica să se jure că nu a băut, iar acesta fiind forțat se jura în modul cel mai haios, și anume pronunța: „Jur să mă pupe în cur cine m-a pus să jur“. Deși aveam unchi și mătuși șase naturali și șase vitregi, în afară că pe cei naturali îi numeam unchi, iar pe cei vitregi îi numeam „nene“, la noi în familie nu s-a auzit niciodată că s-a făcut diferență între unii și alții. Nici eu nu am conceput vreodată să fac diferență, privind-o pe sora mea vitregă Mioara altfel decât ca pe sora naturală. Mioara era născută din tatăl meu căsătorit cu sora vitregă a mamei naturale Drăgănoiu Floarea, căreia eu de mic îi ziceam Oua neputând pronunța cuvântul Floarea.

Aceasta a fost adusă de mama după nașterea mea ajutându-lă la creșterea și îngrijirea subsemnatului. Tata nu a mai lăsat-o să plece de la noi din casă. Când aceasta a împlinit 16 ani, sub pretextul că eu, copilul lui, m-am obișnuit cu sora vitregă a mamei decedate, a considerat că nu este cazul să îmi schimbe această mamă vitregă cu altă mamă vitregă și i-a cerut acordul scris bunicii Lixandrina de la Mâneciu și s-a căsătorit legitim tata cu ea.

După decesul mamei naturale, Maria (9 noiembrie 1940), timp în care am prins și primul mare cutremur din București, tatăl meu a fost chemat în concentrare în spatele frontului din orașul rusesc Tiraspol pe la începutul anului 1941.

A fost încadrat în așa-zisa „manutanță“, unde funcționau brutăriile și se pregătea mâncarea pentru armata de pe frontul

rusesc. În aceste condiții, eu fiind orfan de mamă, iar cea vitregă Oua plecând la țară la Mâneciu, tata a fost nevoit să solicite oficial la unitatea germană din Tiraspol să-l primească și pe copilul său în manutanța nemțească și în mod nesperat i s-a aprobat această solicitare.

Tata era bine apreciat de către ofițerii nemți din Tiraspol, majoritatea fiind și ei părinți de copii mici rămași din cauza războiului, în Germania, era considerat și un părinte sacrificat ca și mine copilul său și pentru a-și mai alina dorul de copii lor, s-a gândit că ei contribuie în vreun fel la sprijinul „matern“ al lui tata și îi cereau care mai de care aproape zilnic, dar mai ales în timpul nopților să mă lase în grija lor, astfel eu am trăit în acei peste doi ani în spatele frontului mai mult în compania nemților decât aș fi trăit cu tatăl meu.

Ofițerii nemți au încercat în același timp să mă învețe cuvinte nemțești, dar eu, neștiind bine din cauza vârstei nici limba română, germana nu prea s-a prins de mine.

Despărțirea de ofițerii nemți din Tiraspol a fost pentru ei, dar și pentru tata o adevărată jale, nemții, parte din ei, oferindu-se să vină la terminarea războiului să-l ia pe tata și pe mine în vizită la familiile lor să mă joc cu copiii lor cei mici. Am adus din Tiraspol trei saci plini cu jucării de toate tipurile, culorile, încălțăminte și hăinuțe din care, ajunși acasă în mahalaua noastră, am dat din ele și altor copii nevoiași, care erau destui la vremea aceea.

După sosirea în România, tata a cerut-o din nou pe Oua sora vitregă a mamei mele decedate să vină în casa noastră părintească, să îl ajute la îngrijirea, creșterea și educarea mea, el fiind foarte ocupat cu serviciul, lucrând fie la tăiat lemne, fie funcționar, fochist sau contribuind la unele târguieli la unii

dintre oamenii mai înstăriți și în particular pentru a ne întreține toți trei.

Nu pot să nu remarc că, dacă mama mea vitregă, zisă Oaua, provine dintr-o familie cu doisprezece copii, tinerele soții ale zilelor noastre nu nasc nici cel puțin unu–doi, România ajungând în prezent codașa Europei la capitolul natalitate, fără nicio perspectivă de a urca pe un loc mai bun.

Revenind la noi în casă, Oaua a început să-și intre în rolul de mamă vitregă și să mă spele în condițiile vremurilor de atunci într-o albie mare de lemn, să mă învețe poezii, să-mi citească povești, să facă cu mine plimbări pe malul gârlei, unde admiram scâldatul bivolițelor, pe care în anii copilăriei preșcolare și ulterior le călăream în apa tulbure și plină de noroi, apoi mergeam în amonte unde găseam apă curată și mă spălam pe cap și pe corp. Făceam aproape zilnic cu ea plimbări prin parcul Bazilescu, prin bostănăria de lângă casă, ce se întindea pe hectare întregi unde se semăna și orz, străbătută de poteci pentru a o trece mai ușor. În perioada ulterioară, aici, cu ajutorul statului comunist, s-a construit un minicartier cu locuințele frunțașilor CFR-iști aprobate printr-o hotărâre a Consiliului de miniștri printre care și primul erou al muncii și membru în Marea Adunare Națională a României socialistă Ștefan Lungu, zis nea Fănică, ai cărui doi fii Rati – inginer CFR și Tori – ofițer, șeful Direcției Circulației din DGM, printre cei mai buni prieteni ai mei din mahala.

Tot sub supravegherea lui Oaua, mergeam la piața din spațele parcului Bazilescu, culegeam din grădinile din împrejurimi flori de păpădie de culoare galbenă pe care le asemănam cu ouă și îmi închipuiam că le pregăteam ca mâncare sub formă de ouă fierte, ouă ochi sau omletă.

Peste drum de casa noastră se întindea o grădină mare îngrădită cu un gard viu format din tulpini de salcâm veșnic verzi, unde mă jucam cu fetele din vecinătatea casei de-a doctorul, de-a mama și de-a tata sau de-a profesorul, uneori venind și Oaua.

Întâmplător, copilăria mea, mai ales în perioada preșcolară, mi-am efectuat-o mai mult cu fete având într-un fel un început al viitorului meu, presărat cu numeroase relații feminine. Ne pupam, ne mângâiam pe la părțile tentante și ne visam soț și soție... Mi se spunea în cartier „fă-mă Doamne bob de mei și-aruncă-mă-ntre femei“. Printre fetele copilăriei mele aveam relații aproape frățești cu cele patru fete ale familiei Guzum (Tatiana, Profira, Paula și Geta) cu cele două fete ale familiei Bucur (Lucreția și Culica), cu Vasilica Helghet, având mamă de origine germană, cu Rodica Lapteș, dintre toate acum fiind în viață numai Culica și Rodica, dar și ele sunt plecate din mahala.

Un an paralizat în pat

Într-una dintre vacanțele de vară petrecute la bunica maternă în comuna Mâneciu Pământeni, când absolvisem prima clasă în timp ce mă aflam cu unchii mei Sandu și Nicu într-un prun bătrân, am trăit surpriza vieții mele de copil și am simțit nevoia să cobor, întrucât mi s-au blocat degetele de la ambele mâini. Unchii mei au continuat să îmi arunce jos parte din prunele culese, iar eu le scăpam din mână și ei credeau că glumesc. Văzându-mă în asemenea situație, bunica Lixandrina m-a dus imediat la o bătrână din sat renumită în însănătoșirea copiilor bolnavi. Aceasta i-a recomandat bunicii mele un bătrân vraci, dar nici la acesta nu mi-am găsit vindecarea.

Unchii mei m-au adus urgent la București, unde tata a încercat să mă salveze ducându-mă la policlinica din cartier, care mi-a recomandat internarea de urgență la spitalul CFR 2. După controlul medical și rezultatul unor analize, s-a stabilit că am paralizie infantilă, boală care în aceea perioadă (1944–1945) măcina foarte mulți copii și se trata foarte greu, și nu fără consecințe grave, aceasta însemnând că rămâneam cu sechele, cu gura strâmbă sau cu blocarea mâinilor sau a picioarelor.

Deoarece mama Oaua o avea pe sora mea vitregă Mioara doar de 8 luni și nu putea să se interneze cu mine în spital, tata a fost nevoit să solicite la societatea Concordia, unde lucra, concediu medical, rămânând internat cu mine peste 4 luni, timp în care, neavând bani de tratament, a pus mica noastră avere (casa cu două camere) în vânzare și era amenințat să-și piardă și serviciul. Evoluția acestei boli groaznice a fost foarte rapidă și în câteva zile am fost total paralizat. S-au încercat diverse intervenții medicale fără rezultat inițial, încât fiind fie tăiat cu lama, fie înțepat cu acul, râdeam și nu simțeam nimic. Mi se anchilozase și maxilarul și, pentru a putea fi hrănit, asistenta medicală era nevoită să folosească un căluș special care îmi ținea gura forțat deschisă.

Tata, Oaua, rudele și vecinii din mahala erau sperați și continuau să-i recomande tatei diverși doctori specialiști sau chiar unii vraci. Întrucât nu era permis să fiu scos din spital în acest scop, tata era nevoit să dea bacșiș portarului și să mă ia din spital să mă ducă la alți doctori sau la vraci.

Am făcut tratamentul medical în spitalul CFR 2 timp de un an fără 11 zile, fiind expus în aula studențească a spitalului spre examinarea a două promoții de la Medicină și am devenit adevăratul copil al spitalului.

După 4 luni tata a fost nevoit să mă lase pentru a se duce cu aprobare specială să-și continue serviciul, iar Oaua în această perioadă venea cu sora vitregă Mioara în brațe aproape zilnic la spital. Rețin din tratamentul ce mi se făcea că am fost injectat cu 514 injecții („betaxin forte”). Fesele mele arătau ca și când aș fi fost ciupit de sute de purici.

După circa 6 luni de tratament, într-una dintre serile în care tata venea și îmi făcea băi cât mai fierbinți recomandate de